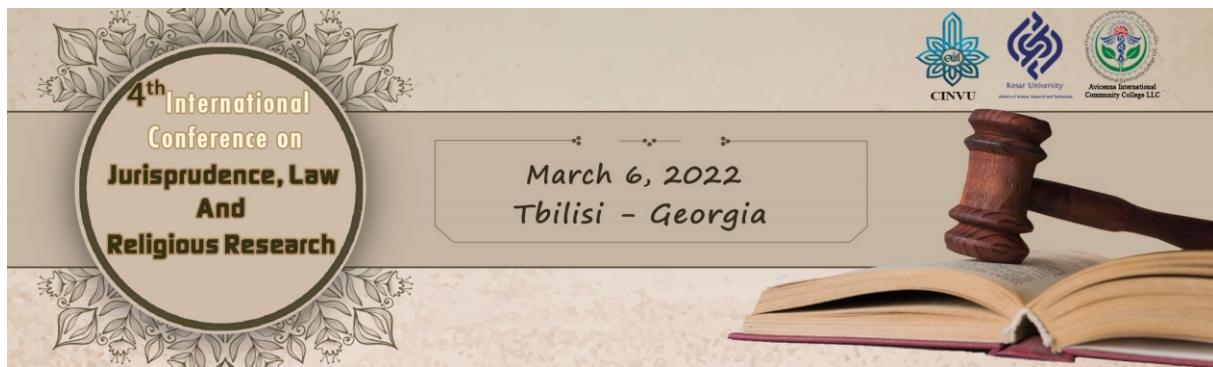

اصل صلاحیت در نظم اساسی جمهوری اسلامی ایران

مزدک نصوری

دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق عمومی، دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده

اصل صلاحیت و اصل عدم صلاحیت از مفاهیم مهم و کاربردی علم حقوق می باشند که شناسایی قلمرو دقیق آنها منجر به تضمین حاکمیت قانون می شود. بنابراین، مفاهیم صلاحیت و عدم صلاحیت بایستی در کنار یکدیگر مورد تحلیل قرار بگیرند تا میزان اعتبار تصمیمات و اعمال مقامات یا نهادهای اداری آشکار گردد. از سوی دیگر، بررسی و تفسیر آراء شورای نگهبان به عنوان دادگاه و نهاد مفسر قانون اساسی می تواند در راستای تفکیک، تمیز و تنظیم مفهوم و قلمرو صلاحیت در نظم اساسی ایران راهگشا باشد. این مقاله به دنبال تبیین و تفکیک انواع صلاحیت ها و عدم صلاحیت های متداول در حقوق عمومی و محدوده عملکرد آن ها می باشد. پژوهش حاضر به این نتیجه رسیده است که اگرچه اصل صلاحیت در قوانین و مقررات ایران به صراحت مورد شناسایی قرار نگرفته است، اما دادگاه قانون اساسی ایران در آراء متعددی به طور صریح یا ضمنی، اصل صلاحیت و اصل عدم صلاحیت را به رسمیت شناخته است و عموماً در راستای سنجش محدوده قدرت و تعیین میزان دخالت مأموران یا دستگاه های عمومی حرکت می نماید و در صورتی که مقام عمومی از قلمرو صلاحیت های خود خارج شود با ایراد عدم صلاحیت از سوی دادرس اساسی ایران مواجه می گردد.

واژگان کلیدی: اصل صلاحیت، اصل عدم صلاحیت، حاکمیت قانون، دادرسی اساسی، شورای نگهبان، قلمرو

صلاحیت، قلمرو عدم صلاحیت